

[Skræppenborg-Nielsen.]

kan medføre fødsel af børn med svækkede åndsevner, tendens til svulstdannelser, der kan gå over til kræft m. m.

Stort set er de sidstnævnte forhold ikke iøjnefaldende eller klart beviste følger af giftanvendelsen, men da forholdet allerede er det, at mange forskere hævder denne sammenhæng, er der også her al mulig grund til at kræve en tilbundsgående undersøgelse og at kontrollere, at brugen af disse giftmidler, der har sådanne muligheder, indtil videre underkastes en meget streng kontrol.

Til ukrudtsbekæmpelse bruges nu midler med hormonvirkninger. Vi ved intet — eller i bedste fald meget lidt — om, hvorvidt disse midlers virkning gennem planterne overføres eller kan overføres til den menneskelige organisme. Så længe vi intet ved, så længe vi i hvert fald kun ved meget lidt, bør en undersøgelse heraf finde sted, så vi kan få den fornødne viden. Vi har nemlig ikke skygge af ret til på forhånd at afvise muligheden for skadelige virkninger. Så længe vi ikke med sikkerhed har dokumenteret plantehormonernes uskadlighed for den menneskelige organisme, kan vi ej heller gøre påstand herom, og så længe består der et behov for en undersøgelse af sagen.

Organiske kviksølvforbindelser anvendes i dag som midler mod svampeangreb dels til afsvampning af sædekorn, dels til besprøjtninger. Sådanne organiske kviksølvforbindelser kan ved indtagelse medføre svære og praktisk taget uhelbredelige lammelser, og deres giftvirkning synes ikke at forsvinde ved nedbrydning, idet den delvis synes knyttet til selve grundstoffet kviksølv. Det er naturligvis forbudt her i landet at anvende således afsvampet udsæd til foder og føde. Alligevel har vi for få år siden oplevet, at en stor møllerivirksomhed gennem en årrække havde iblandet rester af forgittet udsæd i brødkorn og foderkorn. Dette tyder på svigtende kontrol, og det er en overvejelse værd, om ikke konsekvensen burde være et forbud imod, at virksomheder, som fremstiller menneskelige fødemidler, samtidig er i besiddelse af disse dødsensfarlige gifte og anvender dem under samme tag, hvor virksomheden foregår.

Organiske kviksølvforbindelser anvendes nu også til besprøjtning, og på baggrund af

deres overordentlige farlighed synes der at være al mulig grund til en undersøgelse af, hvorledes det i virkeligheden forholder sig med varigheden af giftvirkningen, netop fordi der kan være begrundet mistanke om, at giftvirkningen ikke ophører samtidig med midlernes nedbrydning.

Vedrørende det tredje: skader på naturen ved forrykning af naturens balanceforhold mellem arterne — ja, dér er forholdet jo det, at enhver giftbesprøjtning er et indgreb i naturens balanceforhold, og at fortsat giftbesprøjtning i større stil kan få helt uoverskuelige følger for os alle sammen.

Amerikas Forenede Stater har forhåbentlig allerede lært en del i så henseende. I visse egne af landet er der nemlig ingen sangfugle mere, sangfuglene er væk, udryddet som de er af den helt umådeholdne mængde gift, der i besprøjtninger fra luften er anvendt mod skadeinsekterne — og på de steder i USA er foråret blevet tavst.

Under henvisning hertil skal jeg udtale: herhjemme må vi med sorg se i øjnene, at vi har færre svaler, end vi havde før, og at vi vil få færre endnu, hvis vi fortsætter, som vi er begyndt. Vore forgiftede fluer har allerede gjort deres virkning her.

Et helt kapitel for sig er ukrudtsbekæmpelse med hormoner. Denne ukrudtsbekæmpelse har ganske vist medført, at visse ukrudtsformer er forsvundet på danske agre. Men hvor mærkeligt og besynderligt det end lyder, er andre ukrudtsformer kommet i stedet og truer nu med at brede sig, og de hidtil anvendte hormonpræparater hjælper tilsyneladende ikke en døjt på disse nye ukrudtsformer.

Ja, sådan kunne vi blive ved, men alting skal jo have en afslutning — også dette.

Imidlertid er der for mig ikke tvivl om, at der i befolkningen er en stigende og som det synes velbegrundet ængstelse for risikoen ved den stigende brug af giftmidler under dyrkningen af vore ernæringsplanter og ved fodring af dyrene med besprøjtede foderplanter, hvorved giften kommer ind i de animalske produkter. Kravet om en effektiv kontrol med fødemidlernes renhed er derfor stadig stigende, og godt det samme. Det siger sig selv, at en sådan kontrol, baseret på grundige forudgående undersøgelser af de enkelte midlers farlighed, må unnlade at skele til det økonomiske — det